

Almindelige betingelser for reparations- og ombygningsarbejder på skibe

oprindeligt udarbejdet Juni 1961, med ændringer senest af november 2000*.

§ 1

Anvendelse og definition

1. Medmindre andet er skriftligt aftalt, finder disse betingelser i deres helhed anvendelse på og indgår som et integreret led i alle aftaler – bortset fra nybygningskontrakter – som værftet indgår med en ordregiver (herefter bestilleren) om arbejder på og leverancer til det af aftalen omfattede fartøj eller dele til et fartøj, herefter benævnt skibet, uanset fartøjstype eller brug.
2. Betingelserne er således blandt andet gældende for alle former for reparations-, vedligeholdelses-, installations- samt ombygningsarbejde, på besigtigelser, garanti eftersyn og garantiarbejder – også på værftets nybygninger – samt de hertil knyttede værftsleverancer og –ydelse, herunder doksætning, forhalinger samt oplægninger.
3. Bestiller kan udover skibets ejer, den disponerende reder eller skibsføreren være en af disse særligt befuldmægtiget virksomhed eller person. Medmindre andet er skriftligt aftalt, anses en tilsynsførende for bemyndiget i kraft af sin stilling til atordre ændrings- eller tillægsarbejder.

§ 2

Arbejdets omfang og udførelse

1. Arbejdet omfatter kun det, der er skriftligt specificeret. En ordre er ikke bindende for værftet, før værftet har bekræftet den skriftligt uden forbehold for mellemsalg. Dette gælder også ændrings- eller tillægsarbejder.
2. Såfremt det er aftalt, at arbejdet skal opfylde love og regler fastsatte af offentlige myndigheder eller klassifikationsselskaber, gælder leveringstiden og prisen kun de krav, der var gældende ved ordrebekræftelsen. Ændres kravene, kommer § 3 stk. 4 og § 6 stk. 2 til anvendelse.
3. Det påhviler bestilleren at foretage de til vedkommende myndigheder bestemte anmeldelser, der kræves, for at arbejdet udføres i overensstemmelse med disse myndigheders love og bestemmelser. Undtaget herfra er rutinemæssig tilkaldelse af klassifikationsselskabernes og myndighedernes inspektører til tankprøver, maskinbesigtigelse, etc. Bestilleren afholder alle udgifter til klassifikationsselskaber og myndigheder.
4. Arbejdet udføres i overensstemmelse med værftets sædvanlige praksis. Værftet er dog forpligtet til at følge bestillerens rimelige anmærkninger vedrørende materialer og arbejdets udførelse i det omfang, de ligger inde for rammen af de aftalte arbejder. Tegninger, illustrationer eller fotografier tjener til anskueliggørelse og er ikke i detaljerne bindende for udførelsen. Oplysninger om mål, vægt og volumen er ligeledes at betragte som omtrentlige.
5. Værftet forpligtiger sig til at udføre arbejdet fagmæssigt og af gode materialer.
6. Efter værftets valg kan dette benytte underentreprenører til arbejdets udførelse.
7. Såfremt forudsatte materialer ikke kan fremskaffes i rette tid, er begge parter berettiget til, efter nærmere aftale, at forlange de nødvendige ændringer i specifikationen foretaget.
8. Værftet alene er ansvarlig for koordinering af beskyttelses-, sikkerheds- og ordensforanstaltninger på værftets område og om bord på skibet, så længe det befinder sig på værftet. Såfremt værftet udfører arbejde på skibet uden for værftets område, påhviler det fornævnte koordineringsansvar bestilleren.
9. Bestillerens personel og gæster skal overholde de for værftet gældende offentlige såvel som lokale beskyttelses-, sikkerheds- og ordensforskrifter samt efterkomme de anvisninger, der afgives af værftet. Bestilleren skal informere sit personel og gæster om fornævnte forskrifter og anvisninger og er over for værftet ansvarlig for, at de efterleves af disse.
10. Ud over skibets besætning har bestilleren ikke uden speciel tilladelse fra værftet ret til at anvende anden arbejdskraft end værftets. Værftet skal dog altid modtage en skriftlig redegørelse for arten, omfanget og tidspunktet for det arbejde, bestilleren ønsker udført af skibets besætning. Besætningen må dog ikke udføre arbejder, der kræver dokning eller optagning på bedding.
11. Bestilleren skal drage omsorg for, at leverancer, der af bestilleren er beordret til levering på værftets område, opfylder gældende danske krav og forskrifter, og tillige eventuelle særlige krav og forskrifter gældende for værftet.
12. Bunkring og pumpning af olie og olieholdigt vand må kun finde sted med værftets godkendelse og i overensstemmelse med de af værftet givne instruktioner herom. Ved pumpning forstås såvel pumpning til og fra skibet som pumpning mellem skibets tanke eller anden pumpning på skibet.
13. Al bunkring og pumpning sker på bestillerens ansvar. Medmindre anden ansvarsgrundlag følger af lov eller konvention, skal bestilleren erstatte værftet for samtlige skader og omkostninger i forbindelse med olie- og kemikalieudslip fra skibet, når der er handlet i strid med værftets instruktioner eller i øvrigt uagtsomt af bestilleren eller dennes folk.
14. Rengøring af skibets tanke på værftets område med kemikalier, emulgeringsmidler eller på anden vis må kun ske med værftets godkendelse.
15. Arbejde med maling, herunder sandblæsning og anden overfladebehandling eller med andre stoffer, for hvilke der gælder særlige offentlige miljømæssige forskrifter, må på værftets område kun udføres af værftet eller dets underleverandører.

§ 3

Leveringstid

1. Hvis ikke andet er aftalt, udføres arbejdet i værftets normale arbejdstid uden overtidsarbejde og så hurtigt som muligt under

* Tidligere udgivet under betegnelsen "Almindelige betingelser for reparations- og ombygningsarbejder på skibe udarbejdet af Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark. Juni 1961"

hensyntagen til andre forpligtelser, værftet har påtaget sig ved kontraktens indgåelse (se i øvrigt § 4).

2. Er en bestemt leveringstid aftalt, begynder denne først at løbe fra den dag, parterne er blevet enige om arbejdets omfang og udførelse, og eventuelt aftalt forskudsbetaling (eller garanti-stillelse) er ydet.
3. Bestilleren skal sørge for, at skibet er til rådighed for værftet på det tidspunkt, det sted og i den stand, som det er aftalt mellem parterne, og således at arbejdet kan påbegyndes med det samme ved aftalt levering fra bestilleren og kan fortsætte uden afbrydelse til færdiggørelse. Leveringstiden begynder ikke at løbe, før bestilleren har opfyldt førnævnte betingelser, og skulle der under arbejdets udførelse opstå forsinkelser af førnævnte art, har værftet ret til at standse arbejdet, indtil bestilleren har opfyldt sine forpligtelser. Leveringstiden forlænges i så fald tilsvarende.
4. Såfremt parterne under arbejdets gang aftaler ændringer eller tillægsarbejder, forlænges leveringstiden, respektive udskydes leveringsdagen, med den tid, der går med til forberedelsen og udførelsen af disse arbejder.
5. Aftalt leveringstid gælder med sædvanligt forbehold for force majeure. Det betragtes som force majeure, hvis leveringen efter kontraktens indgåelse hindres eller forsinkes på grund af forhold eller begivenheder, som det ikke med rimelighed kan forventes, at værftet kunne forudse ved kontraktsafslutningen, såsom – men ikke begrænset til – sådanne upåregnelige begivenheder i eller uden for Danmark som krig eller krigslignende tilstand, militærindkaldelser, mobilisering, borgerlige, borgerlige uroligheder, strejke, lockout, påtvunget forkortelse af arbejdstiden, ind- eller udførselsforbud, forsinkede leverancer af dele, materialer, hjælpematerialer, -ydelse fra underleverandører, transporthindringer, svigtende energiforsyning, fjernelse til opfyldelse af myndighedskrav af uoplyste asbestforekomster eller andre tilsvarende materialer, hændelig skade på skibet samt dele og materialer hertil inden leveringen, mangel på arbejdskraft hos værftet eller dets underleverandører, naturkatastrofer, ishindringer, uvejr eller andre begivenheder eller følge af begivenheder, som ligger uden for værftets kontrol. Til force majeure henregnes også forsinkelser eller leveringshindringer som følge af fejlstøbning, kassation af materialer, fabrikkationsuheld, driftsforstyrrelser, brand eller andre årsager, som værftet ikke har kunnet afhjælpe med rimelige midler.
6. I force majeure-tilfælde kan værftet forlange leveringstiden forlænget med lige så mange arbejdsdage, som arbejdet er blevet forsinket som følge af den indtrådte omstændighed.
7. Ret til forlængelse af leveringstiden indtræder, selv om den omstændighed, der forårsager forsinkelsen at leveringen, først indtræder, efter at den aftalte leveringstid er overskredet. Denne forlængelse udelukker dog ikke ansvar for den allerede ved den senere omstændigheds indtræden skete overskridelse af leveringstiden.
8. Hvis fast leveringsdag er aftalt, får foregående bestemmelser tilsvarende anvendelse.
9. Når der indtræder omstændigheder, der efter værftets mening vil medføre, at leveringen bliver forsinket, er værftet forpligtet til så hurtigt som muligt at underrette bestilleren herom med angivelse af grunden til forsinkelsen, og om denne efter værftets opfattelse må henregnes til force majeure-klausuler. Så vidt det er muligt, skal værftet også angive forsinkelsens sandsynlige varighed. Bestemmelserne i dette afsnit gælder også, selv om der ikke er aftalt bestemt leveringstid eller leveringsdag.
10. Såfremt personer i bestillerens tjeneste assisterer ved udførelsen af arbejdet, er værftet ikke ansvarlig for forsinkelser, som direkte eller indirekte forårsages af de pågældende.

11. Hvor der er truffet aftale om en bestemt leveringstid eller en fast leveringsdag, uden at der er truffet aftale om følgerne af en forsinkelse, er værftets ansvar for disse følger bestillerens eventuelle tab begrænset til betaling af en bøde, der fastsættes under hensyn til forsinkelsens varighed og kontraktsummens størrelse, men som i intet tilfælde kan overstige 5% af kontraktsummen.

§ 4

Dokning

Aftaler om dokning gælder med det forbehold, at dokken ikke i mellemtiden er blevet optaget af en anden absolut nødvendig dokning. Værftet er berettiget til at yde nødstedte havarister fortrinsret ved dokning.

Disse bestemmelser gælder også for optagelse på bedding.

§ 5

Gamle materialer

1. Gammelt materiale, der erstattes med nyt – dog bortset fra svære maskindele, propeller, skrueaksler og lignende – samt nyt overskudsmateriale, tilfalder værftet uden vederlag, hvis ikke andet er aftalt.
2. Materiale og udrustning, som tilhører bestilleren, skal samtidig med skibets levering til bestilleren på dennes initiativ og bekostning fjernes fra værftets område. Såfremt disse effekter ikke er fjernet senest 30 dage efter levering af skibet, anses bestilleren for at have givet afkald på effekterne, og disse tilhører derefter værftet uden vederlag, hvis ikke andet er aftalt.

§ 6

Pris

1. Hvis der ikke er aftalt en bestemt pris for arbejdet, betales dette som regningsarbejde efter værftets sædvanlige praksis.
2. Er der aftalt en pris for et specificeret arbejde, beregnes de arbejder, der ikke er medtaget i specifikationen efter værftets sædvanlige regler for regningsarbejde, hvis ikke andet er aftalt. Medfører aftalte ændringer reduktion af det specificerede arbejde, skal bestilleren godskrives en tilsvarende del af den aftalte pris.
3. Værftets udlæg til underleverandører pålægges efter værftets sædvanlige regler, medmindre leverancen er inkluderet i en aftalt pris for arbejdet.
4. Bestilleren skal erstatte værftet de meromkostninger, der forårsages af forsinkelse fra bestilleren, dennes folk eller leverandører.

§ 7

Betaling

Hvor intet andet er skriftligt aftalt, gælder følgende betingelser:

1. Under arbejdets udførelse kan værftet forlange indbetalt a conto beløb til dækning af ca. 75% af den uforbindtlige skønnede værdi af de til enhver tid udførte arbejder. Restbeløbet betales ved levering til bestilleren.
2. Værftet har ret til at tilbageholde skibet, indtil betaling har fundet sted. Opstår der tvist om betalingens størrelse, har bestilleren, mod at erlægge det beløb værftet forlanger, ret til at kræve betryggende bankgaranti eller anden sikkerhed for det omtvistede beløb. Værftet kan i så fald ikke nægte at udlevere skibet. Ønsker værftet ikke at stille garanti for den omtvistede del af regningen, har bestilleren ret til at forlange skibet udleveret mod at betale det beløb, hvorom der er enighed, og stille betryggende bankgaranti eller anden sikkerhed for den omtvistede del af regningen. Den af bestilleren stillede garanti skal godkendes af værftet.

Når der er stillet garanti, påhviler det bestilleren at indlede voldgift senest 3 måneder efter garantistillelsen. Undlader bestilleren dette, frigøres garantistillelsen til fordel for værftet, og er det værftet, der har stillet garantien, kan dette kræve sine udgifter hertil dækket af bestilleren. Hvis bestilleren indleder retsforfølgning, bestemmer voldgiftsretten, hvorledes omkostningerne skal fordeles mellem parterne.

3. Tvist om modkrav, der ikke er anerkendt af værftet, afgøres efter samme regler som anført ovenfor i § 7. stk. 2.
4. For arbejder, udført i henhold til et af bestilleren accepteret tilbud, er forfaldsdag for betaling den dato, skibet leveres til bestilleren. For arbejder, udført i løbende regning, er forfaldsdag for betaling 15. dagen efter regningsdato.
5. Såfremt betaling ikke sker på forfaldsdagen, beregnes fra denne og indtil betaling sker, en rente, der svarer til den til enhver tid gældende morarente i henhold til renteloven.
6. Såfremt bestilleren ikke senest 14 kalenderdage efter afgivet påkrav fra værftet betaler krav, der er forfaldent på tidspunktet for afgivelsen af påkrav, kan værftet hæve aftalen og kræve erstatning efter dansk rets almindelige regler.

§ 8

Levering, risikoovergang m.v.

Medmindre andet er aftalt gælder følgende:

1. Skibet leveres fortojet og afhentes af bestilleren uden udgift for værftet ved værftets kaj, i dok eller ved en af værftet anvendt kaj.
2. Bortset fra hvad der er anført i § 9. stk. 2, bærer værftet risikoen for reparationsarbejdet og for materialer indkøbt hertil, indtil dette er leveret til bestilleren. Hvis enkeltvis aftalte reparationsarbejder ikke afsluttes samtidig, kan værftet levere disse successivt.
3. Spørgsmålet om ejendomsret til reparationsarbejdet og/eller materialer indkøbt hertil afgøres efter dansk rets almindelige grundsætninger herom.

§ 9

Prøver

1. Værftet kan foretage de prøver, det finder nødvendigt for at afgøre, om leverancen er kontraktmæssig. Værftet er berettiget til vederlagsfrit at anvende skibets brændstof o.lign. ved prøver. Værftet er forpligtet til i rimelig tid at underrette bestilleren om arten og tidspunktet for sådanne prøver, og bestilleren er – hvis værftet anmoder derom – forpligtet til at være repræsenteret ved sådanne prøvers foretagelse.
2. Under prøveture bærer alene bestilleren risikoen og ansvaret for skibet, dets maskineri, udstyr og skibets skadeforvoldelse. Bestilleren bærer ligeledes risikoen for reparationsarbejdet, bortset fra skade herpå, som forårsages ved værftets fejl eller forsømmelse.
3. Under prøveture skal bestilleren uden udgift for værftet bemandle skibet forskriftsmæssigt. Værftet har dog ret til at lade sine egne folk passe skibets maskineri.
4. Værftets repræsentanter har ret til i god tid før og efter prøverne at foretage alle de undersøgelser, målinger eller observationer om bord, som værftet anser for nødvendige for en tilfredsstillende udførelse og kontrol af prøverne, ligesom de skal have adgang til alle oplysninger om tidligere prøver.
5. Når værftet mener, at arbejdet er tilendebragt i kontraktmæssig stand, underrettes bestilleren herom, og værftet kan da forlange fastsat et tidspunkt for gennemgang af reparationsarbejdet af begge parter. Indkaldelsen sker fra værftets side med rimeligt varsel, og bestilleren er forpligtet til at deltage i mødet.

6. På afleveringsmødet opføres eventuelle mangler ved arbejdet i en protokol, der underskrives af parterne, og levering finder først sted, når de i protokollen anførte mangler er udbedret.
7. Når tilfredsstillende udbedring af de i stk. 6 anførte mangler er foretaget, er bestilleren forpligtet til at acceptere reparationsarbejdet og få skibet leveret. På begæring af værftet skal bestilleren underskrive en afsluttende protokol herom. Stk. 5 finder tilsvarende anvendelse på dette møde.

§ 10

Tegninger etc.

Værftet har ejendomsretten til tegninger, stobemodeller, oplysninger om vægte, volumen, prisoplysninger, etc. som det har udarbejdet eller anskaffet. Bestilleren må ikke benytte disse i strid med værftets interesser. Dette gælder også tegninger m.v., der følger med leverancen. Værftet må ikke gøre bestillerens tegninger, modeller, etc., tilgængelige for trediemand uden bestillerens samtykke.

§ 11

Afhjælpning

1. Værftet forpligter sig til i overensstemmelse med nedenstående regler at afhjælpe alle mangler ved reparationsarbejdet, som skyldes påviselige fejl i materialet, arbejdets udførelse eller konstruktion.
2. Afhjælpningen omfatter kun mangler, der konstateres og anmeldes inden 6 måneder efter leveringsdagen, og da kun arbejdet udført af værftet eller dets underleverandører (herunder konstruktioner udarbejdet af værftet eller dennes rådgivere).
3. Såfremt værftet foretager udskiftning af eller reparation på en del af leverancen, løber der for denne dels vedkommende en ny afhjælpningsperiode efter reglerne i pkt. 2. Denne bestemmelse ikke for leverancens øvrige dele, for hvilke afhjælpningsperioden kun forlænges med det tidsrum, skibet ikke har kunnet anvendes som følge af de i pkt. 1 nævnte mangler. Dog gælder afhjælpningsforpligtelsen ikke nogen del af (eller hele) reparationsarbejdet ud over 12 måneder fra den oprindelige afhjælpningsperiodes begyndelse.
4. For enkeltdele i eller materialer til reparationsarbejdet, som ikke er fremstillet af værftet, gælder samme afhjælpningsforpligtelse som for værftets egne ydelser. I det omfang, der eksisterer en videregående afhjælpningsforpligtelse for underleverandører, kan værftet give bestilleren transport i værftets rettligheder over for underleverandøren.
5. Når værftet fra bestilleren modtager en rettidig reklamation, jf. § 14 om en mangel, der dækkes af afhjælpningsforpligtelsen, skal værftet uden vederlag og hurtigst muligt sørge for reparation eller udskiftning af de pågældende materialer eller for udførelse af arbejde, der er nødvendigt for at udbedre manglen. Det er en betingelse herfor, at bestilleren frit stiller skibet, eller den del, som skal afhjælpes, til disposition for værftet i den tid, som er nødvendig for afhjælpningen.
6. Bestilleren har ret til, i samråd med værftet, at lade afhjælpningsarbejdet udføre ved andet værft. Værftets ansvar for mangler er i så fald begrænset til det beløb, afhjælpningsarbejdet ville have kostet ved eget værft og i alle tilfælde til de faktiske direkte udgifter.
7. Når værftet foretager udskiftning af mangelfulde dele, bliver de oprindelige dele værftets ejendom uden vederlag til bestilleren.
8. Afhjælpningen omfatter ikke almindeligt slid og ælde og heller ikke uheld, beskadigelser, fejl o.lign., som skyldes urigtig behandling eller overbelastning af skibet. Afhjælpningsforpligtelsen ophører ligeledes, hvis bestilleren sidder værftets eller underleverandørers forskrifter med hensyn til betjening, vedligeholdelse, o.lign. overhørig.

9. For afhjælpningsarbejder gælder samme betingelser som for det oprindelige arbejde, bortset fra hvad der følger af § 11. stk. 3.

§ 12

Ansvarets omfang

1. Udover hvad der følger af § 11 ovenfor, er værftet ikke erstatningspligtig for nogen hos bestilleren opstået skade, herunder skade der tilføjes skibet og/eller dets tilbehør og/eller ombordværende ladning og genstande, uanset om disse tilhører bestilleren eller andre, medmindre det godtgøres, at skaden kan tilregnes værftet som uagtsom eller endog forsætligt forvoldt.
2. Det vedtages udtrykkeligt, at værftet under ingen omstændigheder har erstatningspligt for driftstab, tidstab, avancetab eller andre indirekte tab (konsekvensskader).
3. Det erstatningsansvar, som værftet herefter kan ifalde, begrænses til danske kr. 15.000.000 (femten millioner danske kroner), i hvert enkelt skadestilfælde. En række uheld, der kan føres tilbage til samme fejl eller forsømmelse, betragtes i denne forbindelse som et enkelt skadestilfælde.
4. Bestilleren skal om nødvendigt stå tilbage for krav på erstatning for skade på tredjemands ejendom.
5. I det omfang værftet måtte blive pålagt ansvar i forbindelse med den brug, som bestilleren måtte gøre af reparationsarbejdet og/eller det reparerede skib, er bestilleren pligtig at skadeløsholde værftet for det ansvar, som måtte blive pålagt værftet, og som går ud over de her aftalte grænser. Bestilleren er pligtig at lade sig sagsøge ved samme domstol, som behandler erstatningskravet mod værftet vedrørende pågældende reparationsarbejde.

§ 13

Forsikring

Bestilleren holder skibet (genstanden) forsvarligt forsikret, såvel kasko- som ansvarsforsikring, medens det ligger ved værftet. Dette tegner ingen forsikring for skibet, skibets mandskab, ombordværende last eller udstyr eller for andre genstande, som bestilleren ejer eller disponerer over, uden efter hans udtrykkelige og skriftlige anmodning, og da for hans regning. Værftet forbeholder sig dog ret til, hvor omstændighederne taler derfor, for bestillerens regning og efter forudgående aftale med bestil-

leren at tegne tillæggsforsikring, dækkende værftets eventuelle ansvar for skade på ombordværende ladning.

§ 14

Reklamationer

1. Reklamationer over materialer eller arbejder, som bestilleren mener ikke er i overensstemmelse med kontrakten, må i alle tilfælde fremsættes, så snart manglen er opdaget.
2. Såfremt bestilleren ikke har reklameret, før skibet er afleveret fra værftet, er dette fritaget for ethvert ansvar for leveringen, dog således at der over skjulte fejl eller mangler ved materialer eller arbejde, som bestilleren ikke kunne eller burde have opdaget før leveringen, må reklameres indtil 3 måneder efter denne, jf. i øvrigt § 12.
3. Reklamationer over regninger skal ske senest 15 dage efter regningsdato.
4. Alle reklamationer skal være skriftlige og specificerede.

§ 15

Voldgift

1. Enhver uoverensstemmelse mellem parterne vedrørende et forhold, der hidrører fra aftale, for hvilken disse bestemmelser er gældende, skal afgøres efter danske ret i København, der vedtages som værneting. Uoverensstemmelserne skal endeligt afgøres ved en voldgiftsret bestående af tre medlemmer, hvoraf hver af parterne vælger et medlem. De to således valgte medlemmer vælger inden forhandlingernes påbegyndelse den tredje voldgiftsmand, der som opmand i voldgiftsretten leder dennes forhandlinger. Kan voldgiftsmændene ikke blive enige om valget af opmand, udnævnes denne af Præsidenten for Sø- og Handelsretten i København. De af parterne valgte voldgiftsmænd skal være udpeget inden 14 dage efter, at en af parterne over for den anden part har begæret voldgiftsretten nedsat.

Undlader den ene part at vælge sin voldgiftsmand, vælges denne af præsidenten for Sø- og Handelsretten.

2. I øvrigt finder reglerne i gældende dansk lov om voldgift anvendelse.
3. Værftet er dog berettiget til at indlede søgsmål ved de ordinære domstole i det land, hvor bestilleren har sit forretningssted eller i det land, hvor skibet måtte befinde sig, med henblik på at opnå retskraftig dom til eksekution af værftets krav.